

neka ravnala, kako je mogoče vsaj gledé zelnih košev še storiti, da ne ostanemo v tem popolnem na suhem.

Kakor znano, letos zelje ni storilo. Suša ga je zadržala, pa tudi mrčesa je bilo na njem toliko, da ni moglo, ko bi bilo tudi hotelo, vzrasti. Vsled tega imamo tudi veliko košev na zelniku, glav pa le malo ali vsaj premalo, da bi iz njih še kakih grošev izkupili. V nekaj je mogoče se tu škode obvarovati. Izkušnja namreč uči, da taki koši niso samo za to, da jih človek poseče, se vé, da z nevoljo. Mogoče še je iz njih kaj storiti ter za se vsaj nekaj še dobiti korist.

Ako se s koševjem ravna dobro, to se pravi, ako ga znamo čez zimo ohraniti, ne bode ono brez vse koristi za nas. Kdor zasadi tako koševje na pravem mestu ter gleda na to, da mu ne pozebe po zimi, dobode vzpomladi sočivje, da se le čudi.

Opravilo je v tem to-le: Na zelniku se napravi graba — taka, kakoršnja komu kaže, se vé, da se ravna v tem, kolikor da ima tega koševja. Po tem se vsade zeli, koševje, ena za drugo v to grabo, druga poleg druge. Na nje se položijo deske, za tem pa listje ali druga nastelj, kar je ravno človek premore in nazadnje pokrije se vse s prstjo.

Na obeh koncih grabe se pusté luknje in zapró se one še le, kedar se je bati hujih mrazov. Glave, ki jih vzpomladi dobode človek, so sicer majhne, toda one so fine in njih okus ni slabši, kakor je pri karfiolu. Ako se to vresniči, pridobili bi si v tem v resnici veliko.

Mi nismo sicer porok, da je vse tako, kakor smo popisali, toda od večih strani se nam hvali ta način, po katerem se iz koševja dobode več koristi, kakor če ga damo koj h kratki živini v hrano. Nam bode torej ljubo, če napravi kdo izmed naših bralcev ta poskus z letošnjim zelnim koševjem. Izguba ne bode pri poskusu velika, korist utegne pa biti velika, če se poskus obnese.

Dopisi.

Iz Trbovelj. (Premiranje.) Vzprejmite, da si je že malo pozno, te-le vrste o naši razstavi. Kakor se je slovesno začela, tako se je tudi veselo končala. Najbolj pa so je menda veseli ti, ki so dobili za svoje pridelke kako odlikovanje. Ti-le so dobili državna darila: Za krave: Miha Senica iz Jurkloštra 40 gld., po 30 gld.: Martin Majcen iz Dola, Peter Erjavec iz Trbovelj. Deželna darila po 20 gld.: Ferdo Roš v Hrastniku, Matija Pavšek v Trbovljah, Fran Polak v Trbovljah, Ant. Železnik v Trbovljah, Jan. Irman, Ignacij Korošec v Trbovljah, Jan. Dornik v Trbovljah, Jak. Drahs-

ler v Dolu, Janez Brič, Janez Jesenik, Matija Čamar, Fran Kalan, Janez Rotar in Janez Logar, vsi v Trbovljah. Za mlado živino dobili so državna darila: Janez Sequiček iz Jurkloštra 20 gld., po 15 gld.: Matija Hvalec in Janez Stross iz Trbovelj. Deželna darila po 15 gld.: Evgen Gunkl v Loki. Anton Volavček v Trbovljah, Josip Deželak v Jurkloštru, Valentin Zupančič v Trbovljah, Kaspar Kilar in Ferdo Roš v Hrastniku. Po 10 gld. iz Prahove ustanove: Anton Žagar. Martin Murn in Ernest Sušak iz Trbovelj. Za prašiče srebrno svetinjo: Ferdo Roš v Hrastniku in Ignacij Korošec v Trbovljah. Za perutnino dobil je bronasto svetinjo jedini Ferdo Roš v Hrastniku. Za ovce premijo 8 gld. Jan. Brünner v Trbovljah, 4 gld. pa Matija Drnovšek v Hrastniku. Za čebele častno diplomu Fran Polak v Trbovljah, 5 gld. premije M. Laznik iz Dola. Za poljedelske stroje, orodje in naprave dobili so: srebrno društveno svetinjo: Ivan Laznik iz Hrastnika, bronasto društveno svetinjo Ignacij Močnik iz Mozirja, Jos. Lorber iz Žavca. Častno diplomu Anton Ottenschlager z Vranskega, Karol Ulaga iz Laškega trga. Pet goldinarjev Ivan Drobež iz Št. Jurja pri Vranskem. Po tri goldinarje: Josip Strauss in Josip Kurnik iz Trbovelj. — Za poljedelsko in domačo industrijo: Pet goldinarjev Ivan Mazzoni z Vranskega. Dva goldinarja Valentin Zupančič iz Trbovelj. — Za razne žgane pijače razstavno diplomu: Marija Rajšek, Josip pl. Pohl in Franc Dergan iz Trbovelj, J. Vovk iz Hrastnika in Jernej Lanišnik od sv. Katarine. Za rudarstvo srebrno državno svetinjo: tovarna za kemične izdelke v Hrastniku. Trboveljsko premogarsko društvo in Trboveljska tovarna za cement. Razstavno diplomu: Josip Terčak v Ratečah in Maček iz Zagreba. — Za šolske vrtove: srebrno društveno svetinjo: Šolski vrt v Laškem Trgu, nadučitelj g. Valentinič od sv. Jedrti, nadučitelj Seligo in nadučitelj Obrski iz Ponikve. — Za šolske reči častno priznanje dobile so ljudske šole: Na Vranskem, pri sv. Jedrti, v Hrastniku, pri sv. Katarini, na Zidanem mostu, v Trbovljah, dalje trije učitelji gg.: Ivan Logar iz Trbovelj, Franc Kocbek iz Žavca in Jos. Zupanek iz Griž. Razstavno diplomu dobila je ljudska šola v Zagorji. Dvanajst goldinarjev določil je okrajni odbor Vranski, da jih dobita po šest jeden učenec in jedna učenka ljudske šole na Vranskem. Iz razstavnih dohodkov in iz darila g. Washingtona predsednika štajarske kmetijske družbe, dobile so: Ljudska šola pri sv. Jedrti 4 gld., v Hrastniku 6 gld., v Trbovljah 6 gld. — Za industrijske izdelke. Razstavno diplomu: Miha Altziebler iz Celja, Iv. Arzenšek iz Trbovelj, Jos. Bock iz Laškega trga, Anton Cizelj z Vranskega, Štefan Češko iz Vojnika, J. Dornik iz Trbovelj, Luka Frajle

„Kedo kaznuje stariše zamudnih šolarjev?“ Hvaliti moramo g. Rakuša, da podučuje prosti narod, ter še celo denar žrtvuje v ta namen. Spis ta je prosto in v obče precej dobro pisan, nekatere reči pa nam vendar nočejo ugajati popolnoma. Uže to, če g. Rakuša učitelje le „sedanje šole“ hvali, da so za stariši največji dobrotniki mladine, ne dozdeva se nam povsem istinito. Kar hočemo zdaj povedati, ne tiče se g. R., ker ga poznamo itak kot izvrstnega narodnega učitelja, tudi ne v obče slovenskega učiteljstva. V drugih krajih je menda v tem oziru na boljem. Tiče pa se našega Ormoškega okraja, kjer smo res gledé učiteljstva pravi siromaki. Da tedaj pridemo k reči, uprašamo g. R., ali so res tudi tisti učitelji največji dobrotniki otrok, ki ubogim učencem z nemilo silo in z zanemarjanjem vseh drugih potrebnih predmetov ubijajo nemščino v glavo samo zato, da bi dobili judežve groše, ali pa vsaj petletni prigrizljaj? Kaj rečete, g. R., k tem dobrotnikom mladine? Če tudi ti učitelji res, kakor Vi pravite, otrokom „sè svojo lastno ruto mokre noseke brišejo“, „jih učijo delati križ“, (!?) „jim sezuvljejo čevlje“ itd. — so li radi tega uže njihovi največji dobrotniki? Vlečejo li samo za to svojo plačo kot učitelji? Mi smo drugega menjenja. Učitelji imajo otroke učiti za praktično življenje. Nemščina pa jim v praktičnem življenju ne koristi, uže iz tega prostega uzroka ne, ker se je ne naučé. Drugega dobička iz takšne šole nimajo, kakor da iz nje izstopivši sovražijo vsako knjigo, ker se jim je v šoli z nemškimi „šprahleri“ tako neusmiljeno nagajalo. Ali morebiti poročete, da so jim na dobiček nemške pesmi, katerih se morajo v nekaterih šolah našega okraja učiti, ne da bi jih umeli? Spominjam se dobro, da se je pred nekaterimi leti v neki šoli našega okraja pela celo „Wacht am Rhein“. Če se še poje zdaj, ne vem. (Konec prih.)

Iz Ribnice. (Dostavek.) Zelo nas veseli, da smo vendar enkrat nekaj o cerkveni slavnosti v Ribnici in Janževem vrhu slišali. — Čudno se nam pa zdi, da dopisnik v svojem dopisu tudi Lehničanov in drugih dobrotnikov, kateri so tudi precej veliko k tej slavnosti pripomogli, ni niti omenil. Dobro bi še bilo omeniti, da se je lepe procesije od Papertnikove — ne od Popotnikove — kapelice vdeležilo veliko belih deklet, katera so z zalami pod vodstvom g. ...

Iz Žalca. (Zahvala.) Gospod Janez Hausenbichler, naš znani rodoljub in pravi šolski prijatelj, je povodom svojega potovanja na Dunaj kupil žalske šoli vže dolgo zaželeni tellurij, t. j. učilo kazoče, kako se zemlja z mescem suče okoli solnca. Za ta krasen dar, ki stane

blizo 30 gld., kakor tudi za dariteljevo obče pripoznano ljubezen do šole in šolskih otrok, s katero vže več let ob sklepu šolskega leta z odprto roko razveseljuje naše marljive šolarje, izrekam blagemu dobrotniku v imenu Žalske šole pristrčno zahvalo.

J. Kocuvan,
nadučitelj.

Iz Slatine. (Iz otroškega življenja.) Angelj varuh je obvaroval nedolžnega otroka pred gotovo smrtjo. Pri Malegarji se je nastanil nek profesor iz Gradca. S seboj je imel celo rodovino, bolenega fanta pa druga 2 cvečča otroka, dekle in fantiča pri 4 in 5 letih. Kakor so že otroci navajeni, vteknejo se v vsako reč. Nevarnosti ne poznajo. Dne 14. septembra pred odhodom, stal je velik voz pred hišo. Otroka sta bila brez varuha. Tedaj se pa spravi fant na voz, dekle pa vlačí v oje semtertje. Na enkrat spravi voje tako daleč, da se voz premakne. Od hiše proti hlevom je pa vozna cesta zelo strma. Voz se zažene in leti v najhujem diru navzdol, fant pa stoji na sredi voza in si glasno uška, kakor bi se zibal. Le par stopinj še in voz bi se bil lahko prekopicnil in bi dečka zmučkal. Stariši in varuhinja zaženejo v svoji obupnosti strašen krič. Že si mislijo, da se bo otrok na kose razletel, pa angelj varuh ga je obvaroval. Os se zarije nanagloma v kup zemlje, deček pa svojim z roko maha in največje otroško veselje se mu bere na licu. Niti ne prevrže se po vozu.

Iz Zdol. (Utrinek.) V nedeljo, dne 23. oktobra smo videli pri nas na nebu nekaj gorečega, velikosti meseca in s sila dolgim repom. Bilo je, kakor zvezdin utrinek. Hitro je šlo, ter se je videlo le do dobre ure časa. Kaj je to bilo, ali je kak „balon“ ali kaj? Ne vemo. Čudno je bilo videti. (Ugenili ste sami, kajti ta utrinek videli so tudi drugje. Ured.) — Naš g. učitelj nas je zapustil. Kakor smo videli, je težko odhajal od nas in tudi mi smo mu žalostni voščili srečni pot. Sedaj pa želimo, da bi prišel mesto njega učitelj, ki bi opravljal svojo imenitno službo, v cerkvi in v šoli pri otrokah, župljanom na veselje.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Državni zbor je že volil v delegacijo, znamenje, da so njemu ure štete. V soboto dne 29. bode brž za to leto zadnja seja Dr. Gregorec je v četrtek dne 20. oktobra govoril ter je razkoval krivice, ki se godé štaj. in koroškim Slovincem, izlasti gledé ljudske važen snod ... škofje so imeli zadnji teden seja. Čemu je veljal le ta shod, to pa se ne zna za gotovo. — Cesarjevič Rudolf se je s svojo prevz, soprogo, cesaričinjo Štefanijo, pripeljal v ponedeljek dne 24. oktobra na Stajarsko zemljo. V Mürzzuschlagu sta ju vzprejela